

Beverwijk, zo helder als wat

Enige tijd geleden namen we ons voor om Beverwijk tot poëziestad te maken. Oké, zo'n plan is nogal driest. Het is nu eenmaal niet het eerste wat in je opkomt als je aan Beverwijk denkt. Maar als je het idee wat vaker door je hoofd laat zweven en over je tong laat rollen wint het aan aantrekkingskracht. Juist vanwege de onverwachte gewaagde combinatie. Poëzie is namelijk niet dromerig of ongrijpbaar, maar duidelijk en tastbaar; Beverwijk is niet grauw en monotoon, maar hard en helder, zonder opsmuk. Met andere woorden: die twee passen bij elkaar. Bovendien gingen we niet over één nacht ijs. We bouwen voort op enkele mooie poëzieprogramma's waaronder de Gedichtenavonden, de uitgave van de dichtbundel "Vol van vurig ideaal" (2018), vol met Hoogovenspoëzie. En natuurlijk op achttien (!) jaar Stadsdichterschap. Al die aanstormende stadsdichters vormen nog steeds een vruchtbare voedingsbodem voor tal van andere nieuwe poëzieprogramma's, waaronder de Vertaalavond. En, onze band met dichter en Constantijn Huijgensprijswinnaar Hans Tentije, geboren in Wijk aan Zee, staat garant voor nieuwe verrassende invalshoeken, waarover verderop meer. Maar eerst:

Isa wint

Halverwege december 2018 werd de Stadsdichter voor 2019 gekozen. Deze editie knalde eruit. De gemiddelde kwaliteit van alle inzendingen was goed, heel goed. Verrassend ook was de gemiddelde leeftijd van de deelnemers: die kieperde steil naar beneden. De nieuwe aanwas (16, 17, 24, 25 jaar) legde de oude garde (waarvan de oudste 84 was) het vuur aan de schenen. Winnaar was Isa van Klaveren. Haar voordracht op de gemeentelijke nieuwjaarsreceptie klonk als een klok. Zelfbewust, luid en hartstochtelijk droeg ze haar eerste gedicht *voor. Zij bracht perfect het ambivalente levensgevoel van vele jonge leeftijdgenoten onder woorden die regelmatig tussen twee werelden (Beverwijk en Amsterdam) zwalken.

Groen is gras

Nieuw was de vondst om het stadsgedicht aan een illustratie te koppelen, in plaats van zoals in voorgaande jaren aan een foto van de Stadsfotograaf. We lieten Isa de keus om zelf een illustrator uit te nodigen. Dat werd Wies Tesselaar. Een gouden greep. De twee zwiëpten elkaar een jaar lang op. Het beeld van de een verdiept en verrijkt de tekst van de ander. Hun eigenzinnige en soepele samenwerkingsverband leverde fraai werk op. Bovendien leidde het tot een expositie. KEK (Kennemer Expositie Klub) was zo onder de indruk van het werk van dit duo dat beiden werden uitgenodigd om samen te exposeren. Dat werd *Onder mijne voeten*, een tentoonstelling die van augustus tot oktober 2019 in het Kennemer Theater was te zien.

Expo gemeentehuis

Later dat jaar was een deel van hun werk opnieuw te zien in het Stadhuis, samen met het werk van enkele stadsfotografen. De gemeente verzocht ons om deze expositie in te richten, omdat zij deze twee fenomenen (stadsdichter en stadsfotograaf) graag onder de aandacht van een breed publiek wilde brengen.

De Stadsdichter wordt de laatste jaren regelmatig door verenigingen en stichtingen uitgenodigd om een gedicht over een specifiek maatschappelijk onderwerp te schrijven. Dat is ook precies wat wij voor ogen hadden bij Beverwijk als poëziestad. Afgelopen jaar werd stadsdichter Isa van Klaveren door het 4- en 5 mei-comité gevraagd om een gedicht te schrijven en voor te dragen tijdens de herdenking op Duinrust. We waren er natuurlijk bij en dik tevreden: Isa maakte indruk, zowel met haar gedicht als met haar aansprekende voordracht. Daarnaast schreef zij in opdracht van Orange een gedicht over

Vertaalavond

De levenslust spatte van het Poëziepodium af, die avond in januari tijdens de Nationale Gedichtendag. Voor de tweede maal kozen we voor een eigen variant – we vroegen de deelnemers niet

om gedichten, maar vertalingen van lievelingsnummers. En ons zogenaamde Lokaal Vertaalgala spoorde opnieuw een groot aantal deelnemers aan om hun beste beentje voor te zetten. Alle deelnemers (14) hadden zich vol overgave op de opdracht gestort om hun favoriete lied in het Nederlands te vertalen. De drie beste vertalingen werden op muziek gezet door Frans Molenaar, David van Aalderen en het kersverse jonge duo Thomas & Tijmen. De dichters blonken uit, het café zinderde en het publiek smulde. Zowel van de dichtelijke voordrachten als van de bloedmooie muzikale vertolkingen.

Maar wie echt de show stal was Nick Kolder. Hij had Deacon Blues van Steely Dan omgebouwd tot een hoogstpersoonlijk jongemannengedicht waarin Beverwijk beurtelings wordt verafschuwd en liefgehad. 'Noem mij Nick Kolder'.

Kunstwerk Hans Tentije

Vroeg in het jaar nam de stichting Dichter in Beeld uit Limburg contact op met de gemeente. Hun voornemen was om van Hans Tentije, geboren en getogen in Wijk aan Zee, een gedicht te verbeelden in de openbare ruimte. Hans is een van hun favoriete Nederlandse dichters. Tuurlijk wisten we dat Tentije alom geprezen wordt, al was het alleen maar door uitreiking van de Constantijn Huijgensprijs in 2018 en vanwege de dichtbundel "Wat herinneringen willen" die we samen met de gemeente bezorgd als eerbetoon aan Tentije, maar toch. Dat deze gerenommeerde stichting dit plan opperde en dit samen met de gemeente en ons wil uitvoeren, streelt ons. Jaap Tesselaar nam zitting in de werkgroep, samen met de AKAB, de gemeente en Dichter in Beeld. Na opstelling van een longlist werd najaar 2019 een short list van vijf kunstenaars opgesteld. Inmiddels (mei 2020) zijn er in samenspraak met Hans Tentije twee kunstenaars – en twee bijzondere locaties - gekozen om twee gedichten te verbeelden. De fondsenwerving vanaf heden (juni 2020).

Stadsfotograaf

Beverwijk is goed fotomodel

Half april werd Esther van Aalderen gekozen tot nieuwe stadsfotograaf. Dertien man dong mee naar deze regionale titel. Een aardig aantal, maar de Heemskerkse wist met haar inzendingen de jury unaniem voor zich te winnen. Sterk en stoer evenwel waren ook de foto's van de jonge fotografe Jeon Zhang (19). Zij stuurde haar foto's op voor de prijs van Young Art, gelieerd aan de verkiezing van de stadsfotograaf. Bijzonder aan deze editie was de taak die de winnaar dit jaar mee kreeg. Marco Maljaars ontwikkelde een inspirerende opdracht voor Esther: leg de tien stadswijken van Beverwijk vast in een serie stadsporetten. Dat werkt, want veel Beverwijkers kennen hun eigen stad maar zeer ten dele. Ook Esther was bijvoorbeeld verrast door het Aagtendorp en het Kuenenplein. Het leverde een fraaie serie portretten op die telkens naar de regionale media werden verzonden, samen met een bondige treffende toelichting op de wijk en de foto.

Atelierroute

Samen werkt beter

Onder de luchtige noemer SamSam organiseerden we half juni de nieuwe Atelierroute. "SamSam" werd het omdat iedereen altijd meedoet, iedereen altijd meewerkt. We putten uit een bestand van tientallen kunstenaars waar met name Ina Zwart vanaf het allereerste begin de contacten onderhoudt. Lijkt zo gewoon, maar 't blijft bijzonder. En vruchtbaar. Vergelijk het maar met een moestuin. Je bent nooit klaar, maar je plukt ook de vruchten van al je noeste arbeid. Uiteindelijk kun je de sla, bonen en bessen oogsten. Net als de kunstwerken en samenwerkingsverbanden die telkens weer ontstaan.

Het animo onder de inzendende deelnemers was zo groot, dat de werkgroep Beeldende Kunst de route over twee dagen verdeelde, de ene dag in Beverwijk, de andere dag in Wijk aan Zee. Tientallen ateliers, Akerendam, Studio O, ISOO en de Kop van WAZ doen mee.

Vrijdagavond 14 juni werd SamSam voorafgaand geopend met een overzichtsexpo bij KEK van alle deelnemende kunstenaars.

Er waren dit jaar weer enkele nieuwe ontdekkingen. Bijvoorbeeld de gebroeders Theo en Hans de Bruijn die teruggekeerd zijn naar hun woonplaats Wijk aan Zee, maar ook het nieuwe werk van oude getrouwen

als Sjanneke van Herpen met haar insecten in steen en Annet Koek met haar bloemenlandschap in koper maakten indruk. Bonus van SamSam waren de bijzondere locaties. Van 'gewone' ateliers, de tuin van Akerendam, museum Kennemerland, Studio O, het Badgastenkerkje tot aan de snackwagen van Ellen van Putten met kunst uit de muur. Hartstikke leuk.

Beek als Bron

Tijdens onze controle in het najaar bleek dat de bewegwijzering van de wandeling flinke sleetse plekken begint te vertonen. Vignetten ontbreken, palen zijn de grond uitgetrokken, en de drie infopanelen zijn onderhevig aan het slijtage, schimmel en vandalisme. Met name het paneel in park Scheibek verkeerde in erbarmelijke staat. Hoogste tijd voor vernieuwing. We maakten eind 2019 een vervangingsplan voor 2020 en klopten met een subsidieaanvraag aan bij de gemeente.

Bevrijding 75 jaar

Op vrije voeten

Ons plan was om een dansmarathon, midden op het Kerkplein, van 12 tot 12, op Bevrijdingsdag te organiseren. Want, wat maakt een mens vrijer in zijn hoofd dan dansen? En wat is er feestelijker dan dat? Alle stijlen van de afgelopen 75 jaar zouden passeren zouden aansluiten bij de afgelopen decennia. Dus vanaf de tango, chacha, rumba via de twist en mambo naar de techno of whatever. Jaap Tesselaar werkte zijn idee uit, samen met het Centrum voor de Kunsten, Kennemer Theater en de Grote Kerk en verschillende dansscholen. Ze waren ver gevorderd, met een programma dat klonk als een klok. Totdat corona roet in het eten gooide.

PR en communicatie

Ieder programma gaat stevast vergezeld van een aanstekelijk persbericht en korte teksten geschikt voor social media of anderszins. Bij iedere stadfoto maakten we een korte toelichting op de foto en de geportretteerde wijk die de kranten grif overnamen. Daarvoor doken we telkens even in de geschiedenis van het Aagtendorp, het Kuenenplein, de Wijkerbaan, het Binnenduin, het Vondelkwartier, etcetera. Bij ieder stadsgedicht van Isa van Klaveren maakte Wies Tesselaar een strakke sprekende illustratie. Tekst en beeld werden samen afgedrukt als ansichtkaart en verspreid over diverse culturele locaties.

Bestuurszaken

De bestuurssamenstelling was als volgt: voorzitter Jeroen de Wilde, Peter van den Bos, penningmeester, Truus Zonneveld secretaris, Ina Zwart. Zij worden ondersteund door Jaap Tesselaar, de initiatiefnemer en uitvoerder van de poëzieprogramma's, Marco Maljaars, de organisator van de stadsfotograaf, en Hans Turlings en Saskia Sluiter van de werkgroep Beeldende kunst.

Samenwerking, dwarsverbanden & kruisbestuiving

We trekken regelmatig samen op met de gemeente, zoals bij de tentoonstelling in het gemeentehuis van de Stadsfotograaf/dichter en bij het Kunstwerk Hans Tentije. Daarnaast ook met de AKAB, tal van regionale kunstenaars en zondagsdichters.